

Kultur- och
fritidsnämnden

Yttrande över medborgarförslag - Inför rökförbud på kommunal lek- och badplatser

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner yttrandet och översänder det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag om att införa rökförbud på kommunala lek- och badplatser, lämnades in till kommunfullmäktige den 31 december 2017.

Remissinstanser är kultur- och fritidsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Torshälla stads nämnd.

Med hänvisning till de hälso- och miljövinster som finns med rökförbud ser kultur- och fritidsnämnden positivt på ett förbud på badplatser och i lekparker.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att införa rökförbud på kommunala lek- och badplatser, har lämnats in till kommunfullmäktige den 31 december 2017.

Förslagställaren tar upp att både eget bruk av tobak och passiv rökning kan vara skadligt. Det finns hänvisningar till forskning och utredningar.

Yttrande

I Eskilstuna kommunkoncern finns en policy för jämlik hälsa och social hållbarhet. Den policyn har sin utgångspunkt i de nationella övergripande folkhälsomålen. Där står det: *Målområde 11: Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande.* I beskrivningen betonas det att det behövs åtgärder för att minska skador på grund av tobak, alkohol, spel, narkotika och dopning.

De nationella folkhälsomålen värdegrund vilar bland annat på FN:s globala mål i Agenda 2030. *Målområde 3. Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla åldrar.*

Idag finns det mycket forskning och många kartläggningar som visar att rökning och passiv rökning har en negativ inverkan på hälsan. Att införa ett förbud mot rökning på kommunens badplatser och lekparker skulle vara ett led i att öka livskvaliteten för invånare i Eskilstuna kommun. Det skulle också vara en viktig signal till pojkar och flickor att rökfritt är det normala och i bästa fall börjar färre att röka.

Genom ett rökförbud skulle tillgängligheten öka på badplatser och lekplatser för kvinnor och män, samt flickor och pojkar som lider av problem med luftrören, har astma eller är allergiska mot röken.

Ett rökförbud skulle även bidra till en förbättring av miljön. En fimp som hamnar på marken tar mellan 3-5 år att brytas ner. Filtret på fimpen innehåller många olika farliga ämnen för naturen – bland annat cellulosacetat, ett slags plast, och kadmium som även finns i batterier.

Generellt sett minskar rökningen i Sverige och ett rökförbud på badplatser och lekplatser kan bidra till att ännu färre röker.

Införs ett beslut om att förbjuda rökning på bad- och lekplatser behöver det klargöras var kontrollansvaret ligger och rutiner för anmälan om förbudet bryts. Riktlinjerna behöver komma centralt ifrån för att bli likvärdiga över kommunkoncernen.

Utformningen av skyltar samt information om rökförbudet behöver se likadana ut oavsett vem inom koncernen som ansvarar för området.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Är integrerat i svaret.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN

Eva Königsson
Förvaltningschef

Lena Klintberg
Utvecklare

UppgiftsnamnUppgiftsvärde**Lämna medborgarförslag**

Ärendenummer

KSKF-20171231235348

Inkommande datum

2017-12-31 23:53:48

Personuppgifter

Personnummer

Förnamn

Efternamn

Gatuadress

Postnummer

Ort

Telefonnummer

E-postadress

Samtycke

Kön

Mitt förslag

Mitt förslag, beskriv kortfattat

Medborgarförslag om att införa
rökförbud på kommunala lek- och
badplatser.

Motivera och argumentera för ditt förslag

2003 antog riksdagen propositionen "Mål för folkhälsan" där det slås fast att ingen ofrivilligt skall utsättas för tobaksrök. Sedan dess har Sverige på nationell nivå infört rökförbud på restauranger och andra serveringsställen. Flera kommuner (Tex Norrköping, Piteå och Karlshamn) har sedan gått vidare med att lokalt införa rökförbud eller rökfria zoner på kommunala lek- och badplatser. Olika kommuner har gjort olika bedömningar kring vilka strategier som är möjliga/lämpar sig bäst - förbud mot rökning eller uppmaningar till rökfrihet. Det finns, enligt Folkhälsoinstitutet, inga nivåer av passiv rökning som kan anses ofarliga och hälsoriskerna är flera:

För vuxna finns ett säkerställt samband mellan passiv rökning och en ökad risk för hjärtsjukdom, lungcancer, stroke och irritation i näshålorna. Det finns också indikationer som pekar på möjliga

samband med ett femtiotal andra rökrelaterade sjukdomar så som exempelvis bröstcancer.

Passiv rökning har en direkt påverkan på hälsan t ex för personer med astmabesvär.

Att få i sig tobaksrök via passiv rökning påverkar också barns hälsa negativt. Rosken för

låg födelsevikt ökar för barn vars mamma utsatts för passiv rökning under graviditeten.

Sambandet mellan passiv rökning och plötslig spädbarnsdöd är också tydligt. Vidare ökar risken för barn som utsätts för tobaksrök att drabbas av astmaliknande symtom och nedre luftvägsinfektioner.

Indikationer finns också för ett samband med en flera andra sjukdomar där astma nämns som ett exempel av Folkhälsoinstitutet.

Förutom att skydda medborgare - och då främst barn och unga - mot de negativa hälsoeffekter som passiv rökning kan medföra fyller rökfria lek- och badplatser också syftet att minska risken för att barn och unga börjar röka när de blir större. Barnens inställning till tobak

Uppgiftsnamn

Uppgiftsvärde

påverkar, enligt folkhälsoinstitutet, risken att de ska börja röka eller snusa när de växer upp, så det är viktigt att tobaksfrihet uppfattas som normen. Användning av tobak minskar totalt sett i ett samhälle där tobak inte ingår som en naturlig del i umgängesmonstret. Fler platser för barn och unga att vistas på utan att de riskerar att påverkas av rökande förebilder innebär kan i förlängningen leda till att färre börjar röka och därmed till färre fall av de sjukdomar som tobaksrökning orsakar.

Jag föreslår därför

att Eskilstuna kommun inför rökfria kommunala lek- eller badplatser.

att detta sker antingen genom förbud eller genom att rökning undanbedes på kommunala lek och badplatser.

Referenslista:

Utredning om framtida rökfria miljöer - Folkhälsoinstitutet

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/globalassets/livsvillkor-levnadsvanor/andts/tobak/uppdrag/passiv-rokning/slutrapport-utredning-framtida-rokfria-miljoer.pdf>

Tobaksfri förskola - Folkhälsoinstitutet

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/0bcc451ad4f1490289a8c91cd61f4fec/en-tobaksfri-forskola-web.pdf>

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/rokfritt-pa-lek-och-badplatser>

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/norrbotten/slutrokt-pa-bad-och-lekplatser>

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/blekinge/nej-till-rokning-pa-badplatser>

Remiss från kommunstyrelsen

Medborgarförslag - Inför rökförbud på kommunala lek- och badplatser

Ärendet remitteras till er för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen via LEX och på papper senast den 25 april 2018.

Remissinstanser

Kultur- och fritidsnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Torshälla stads nämnd

Ansvarig direktör på kommunledningskontoret

Marita Skog